

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı:2016/34 (Siyasi Parti Mali Denetimi)

Karar Sayısı:2018/69

Karar Tarihi:21/6/2018

R.G. Tarih- Sayı:1/12/2018 – 30612

I. MALİ DENETİMİN KONUSU

Türkiye Müdafaa-i Hukuk Partisi 2015 yılı kesin hesabının incelenmesidir.

II. İLK İNCELEME

1. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü hükümleri uyarınca Zühtü ARSLAN, Burhan ÜSTÜN, Serdar ÖZGÜLDÜR, Serruh KALELİ, Osman Alifeyyaz PAKSÜT, Recep KÖMÜRCÜ, Nuri NECİPOĞLU, Hicabi DURSUN, Celal Mümtaz AKINCI, Muammer TOPAL, M. Emin KUZ, Hasan Tahsin GÖKCAN, Kadir ÖZKAYA, Rıdvan GÜLEÇ, Recai AKYEL ve Yusuf Şevki HAKYEMEZ'in katılımlarıyla 31/5/2017 tarihinde yapılan ilk inceleme toplantısında;

2. Türkiye Müdafaa-i Hukuk Partisi 2015 yılı kesin hesabının ilk incelemesi sonucunda;

- Dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine,

- Esas incelemenin yapılabilmesi amacıyla Genel Merkez kesin hesabının dayanağını oluşturan gelir-gider belgeleri ile bunların kaydedildiği defterleri Sayıştay Başkanlığına göndermesi için Partiye bu kararın tebliğinden itibaren 30 gün süre verilmesine,

OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

III. ESASIN İNCELENMESİ

3. Türkiye Müdafaa-i Hukuk Partisinin Anayasa Mahkemesine verdiği 2015 yılı kesin hesap çizelgeleri ile dayanağını oluşturan defter ve belgeler üzerinde yapılan inceleme sonuçlarını içeren ve Sayıştay Başkanlığı tarafından hazırlanıp Raportör Sadettin CEYHAN tarafından Heyete sunulan esas inceleme raporu, Anayasa ve 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun ile 22/4/1983 tarihli ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun ilgili kuralları, bunların gerekçeleri ve diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

4. Türkiye Müdafaa-i Hukuk Partisi göndermiş olduğu 2015 yılı Genel Merkez kesin hesabına göre yıl içinde 99,25 TL gelir elde etmiş, 99,25 TL de gider gerçekleştirmiştir.

5. Siyasi partiler, genel merkez, il ve ilçe başkanlıklarının faaliyetlerini yürüttükleri taşınmazların maliki olabileceği gibi kiracısı da olabilir. Şayet parti yetkililerine ait taşınmazlarda siyasi faaliyette bulunuluyor ise (genel merkez, il, ilçe teşkilatının faaliyette bulunduğu binalar) bu takdirde kira sözleşmesi düzenlenerek isabet eden tutarın partiye bağış olarak kaydedilmesi gerekir.

6. Parti yetkililerinin sundukları kesin hesapta, Genel Merkez teşkilatına ilişkin çok düşük miktarda gelir ve gider gerçekleştiği belirtilmiştir. Parti Genel Merkezi faaliyette olduğuna göre bu teşkilata ait en azından yönetim giderlerinin (kira, su, elektrik, telefon, kırtasiye vb.) olması gerekir. Partinin gider olarak göstermiş olduğu tutarla siyasi faaliyetlerini karşılaması mümkün değildir. Yönetim giderlerinin hesaplarda görülmemesi kayıt dışı gelir ve gider oluşturulmuş olduğunu

göstermektedir. Bu durumda 2820 sayılı Kanun'un 69. maddesindeki bir siyasi partinin bütün gelirlerinin o siyasi partinin tüzel kişiliği adına elde edileceği ile aynı Kanun'un 70. maddesindeki bir siyasi partinin bütün giderlerinin o siyasi Partinin tüzel kişiliği adına yapılacağı hükmüne aykırı davranılmıştır.

7. Mahkemeye hesap verilebilir şekilde kayıt ve belge düzeninin oluşturulmaması ile hesabın dışında gelir ve gider oluşturulması inceleme ve araştırmayı engellemeye yönelik eylemler olarak nitelendirildiğinden 2820 sayılı Kanun'un 111. maddesinin (c) bendine istinaden gerekli işlemlerin yapılması için Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulması gerekir.

8. Diğer taraftan ibraz ettiği gelir ve gider ile siyasi parti faaliyetlerini yürütmesi mümkün olmayan Parti Genel Merkezine ait kesin hesabın denetimi gerçekleştirilemediğinden Partinin 2015 yılı hesabının 2820 sayılı Kanun uyarınca kabul edilmesinin mümkün olmadığına karar vermek gerekmiştir.

IV. SONUÇ

Türkiye Müdafaa-i Hukuk Partisinin 2015 yılı kesin hesabının incelenmesi sonucunda;

A. Mahkemeye hesap verilebilir şekilde kayıt ve belge düzeninin oluşturulmaması ile hesabın dışında gelir ve gider oluşturulması inceleme ve araştırmayı engellemeye yönelik eylemler olarak nitelendirildiğinden 22/4/1983 tarihli ve 2820 sayılı Kanun'un 111. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca yasal işlem yapılması için Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulmasına,

B. Siyasi faaliyetlerinin karşılanması mümkün olmayan miktarda gelir ve gider ibraz edilen Parti Genel Merkez kesin hesabının denetimi gerçekleştirilemediğinden Partinin 2015 yılı hesabının 2820 sayılı Kanun uyarınca kabul edilmesinin mümkün olmadığına,

21/6/2018 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan	Başkanvekili	Başkanvekili
Zühtü ARSLAN	Burhan ÜSTÜN	Engin YILDIRIM
Üye	Üye	Üye
Serdar ÖZGÜLDÜR	Serruh KALELİ	Osman Alifeyyaz PAKSÜT
Üye	Üye	Üye
Recep KÖMÜRCÜ	Hicabi DURSUN	Celal Mümtaz AKINCI
Üye	Üye	Üye
M. Emin KUZ	Hasan Tahsin GÖKCAN	Kadir ÖZKAYA

Esas Sayısı:2016/34 (Siyasi Parti Mali Denetimi)

Karar Sayısı:2018/69

Üye

Rıdvan GÜLEÇ

Üye

Recai AKYEL

Üye

Yusuf Şevki HAKYEMEZ